

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 138

van **ELKE SLEURS**

datum: 29 november 2019

---

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Verpleegkunde - Differentiatie tussen hbo5- en bachelorverpleegkundigen

Door een tekort aan verpleegkundigen worden sommige ziekenhuizen gedwongen op een creatieve manier op zoek te gaan naar extra verpleegkundigen. Ziekenhuizen uit Brugge en Sint-Eloois-Winkel roepen bijvoorbeeld gepensioneerde verpleegkundigen terug uit hun pensioen om hen in te plannen op momenten dat er onvoldoende verpleegkundigen aanwezig zijn. Volgens de Vlaamse Zorgambassadeur is dit een goede, maar tijdelijke oplossing. De verklaring van het acute tekort aan verpleegkundigen zit in de studieduurverlenging van de bacheloropleiding. Die opleiding is verlengd van 3 naar 4 jaar. Zo zijn er 900 afgestudeerden dit jaar, tegenover ongeveer 2000 in andere jaren.

VDAB heeft de cijfers op een rijtje gezet: 3027 verpleegkundigen werden gezocht in 2013. Vijf jaar later zijn dat er 9487, een verdrievoudiging.

Tijdens de bespreking van de beleidsnota over hbo5-verpleegkundigen werd gezegd dat er goede afspraken moeten komen met de federale minister over de differentiatie in verantwoordelijkheden en takenpakket tussen hbo5- en bachelorverpleegkundigen. De minister verwees naar een gezamenlijk antwoord van hemzelf en minister van Onderwijs Ben Weyts naar aanleiding van een schrijven en een ingebrekestelling van de Europese Commissie. De parlementsleden zouden die brief ook ontvangen. Tot nader order hebben we die nog niet ontvangen.

1. Is het mogelijk een kopie van de brief van de Europese Commissie te ontvangen? Kan de minister daar toelichting bij geven? Graag ook toelichting bij de reactie van de minister op deze brief.
2. Wanneer komt er een overleg met de federale minister om de differentiatie tussen hbo5- en bachelorverpleegkundigen te verankeren?

ANTWOORD

op vraag nr. 138 van 29 november 2019

van **ELKE SLEURS**

---

1. Op 10 oktober 2019 werd de Belgische overheid door de Europese Commissie in gebreke gesteld door middel van een aanvullende aanmaningsbrief in de procedure 2018/2283 bij de aanmaningsbrief van 25 januari 2019 met betrekking tot de uitvoering van artikel 21, lid 6 en artikel 31 van Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties. U kan deze aanmaningsbrief in bijlage terug vinden.

Richtlijn 2005/36/EG werd gewijzigd door Richtlijn 2013/55/EU door toevoeging van competenties, kennis en vaardigheden aan de minimumopleidingseisen voor het gereguleerd beroep van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger.

De Europese Commissie is van mening dat de HBO5-opleiding verpleegkunde in Vlaanderen niet voldoet aan de minimumopleidingseisen die zijn vastgelegd in art. 31 van Richtlijn 2005/36/EG. De HBO5-opleiding zou slechts voorzien in 3600 uur opleiding.

Volgens art. 31, lid 3 van Richtlijn 2005/36/EG moet de opleiding tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger in totaal ten minste drie studiejaren bevatten en bestaan uit ten minste 4600 uur theoretisch en klinisch onderwijs. Vóór de wijziging van Richtlijn 2005/36/EG door Richtlijn 2013/55/EU moest deze opleiding bestaan uit ten minste drie studiejaren of ten minste 4600 uur theoretisch en klinisch onderwijs.

De minimumopleidingseisen uit Richtlijn 2005/36/EG zijn opgenomen in de gecoördineerde wet op de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen van 10 mei 2015. Het is dan ook de federaal minister die de voorwaarden voor de toegang tot het beroep van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger vastlegt en de toegang tot het beroep, onder de vorm van het visum, aan zowel de bachelor- als de HBO5-verpleegkundigen verleent.

Zoals u allen weet, werd in het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 volgende doelstelling opgenomen:

"We behouden de leerladder in de zorg zoals die nu bestaat, met een volwaardig eigen profiel en takenpakket voor de HBO5-verpleegkunde opgemaakt met vertegenwoordigers van HBO5-verpleegkundigen en de sector. We ijveren ervoor dat dit eigen profiel verankerd wordt in de federale wet op de gezondheidsberoepen en geven dit eigen profiel vorm in een gemengde commissie Vlaams (onderwijs/welzijn) en federaal (volksgezondheid). We maken de onderwijsinspectie verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de opleiding."

De Vlaamse Regering heeft daarmee in zijn regeerakkoord een duidelijk standpunt ingenomen omtrent de hervorming noodzakelijk voor het voortbestaan van de HBO5-opleiding.

Er werden in het verleden reeds een hele reeks toenaderingspogingen gedaan op verschillende Interministeriële Conferenties. Desondanks werd er nog geen overeenkomst met de federaal minister gevonden.

Ik wens te benadrukken hoe belangrijk ik het vind om tot een oplossing te komen en dit met de nodige aandacht voor de kwaliteit van de zorg voor de patiënt, met oog voor het aanbod van zorgbeoefenaars op de arbeidsmarkt en de kwaliteit van de afgeleverde diploma's verpleegkunde in België in het kader van de Europese Richtlijn.

Samen met Vlaams minister Ben Weyts, bevoegd voor Onderwijs, zal ik een voorstel van nota ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorleggen, waarin concrete stappen worden gezet. Eén van deze stappen is informatie vragen aan de Europese Commissie omtrent hun berekening van het aantal opleidingsuren van de HBO5-opleiding. Overtuigend bewijs dat de HBO5-opleiding niet voldoet, is nog steeds niet aangeleverd. De brief met de vraag om dit bewijs, is al vertrokken naar de Europese Commissie.

Vandaar dat verpleegkundigen die in het bezit zijn van een HBO5-diploma nog steeds een attest waarin de conformiteit van het HBO5-diploma aan art. 31 van Richtlijn 2005/36/EG wordt bevestigd, kunnen opvragen bij het Agentschap Zorg en Gezondheid. En dit blijft mogelijk tot er definitief uitsluitel wordt gegeven omtrent de conformiteit van de opleiding aan de vereisten uit de Europese Richtlijn.

2. Na de goedkeuring van bovenvermelde nota, zal in overleg worden getreden met de federale minister, bevoegd voor Volksgezondheid.

Concrete afspraken werden nog niet gemaakt.

Het feit dat de federale minister deel uitmaakt van een regering in lopende zaken, bemoeilijkt de mogelijkheden tot het vinden van een overeenkomst.

BIJLAGE

[Brief ingebrekestelling m.b.t. uitvoering art21 lid6 en art31 van de Richtlijn](#)